

INGEKOMEN - 2 JULI 2020

Maatschappelijk Domein

De gemeenteraad van Beemster

uw brief van

uw kenmerk

ons kenmerk
1522014

datum
1 juli 2020

onderwerp

Specialistische jeugdhulp in Zaanstreek-Waterland

Geachte leden van de raad,

Inleiding

In deze brief vertellen we u graag over de laatste ontwikkelingen van de specialistische jeugdzorg. We geven een voorzichtige doorkijk omdat we een aantal zaken nog niet weten, zoals de gevolgen van het coronavirus, de herijking van het sociaal domein in het gemeentefonds en het structureel doortrekken van de extra middelen jeugdzorg in het Gemeentefonds voor 2019-2021. Ondanks dat we nog bezig zijn met nadere analyses, willen we u informeren over de stijging van de kosten specifiek voor (bovenregionaal gecontracteerde) specialistische zorg. In deze brief geven we alvast aan wat de huidige situatie is en welke acties wij hierop hebben ondernomen.

Een aantal instellingen voor specialistische jeugdhulp in Zaanstreek-Waterland zal het normbudget overschrijden dat door de gemeenten aan hen beschikbaar is gesteld. Door de wethouders Jeugd van de acht regiogemeenten is afgesproken dat deze organisaties daarom in principe geen nieuwe kinderen meer aannemen. Voorop blijft staan dat onze jeugdigen die acuut hulp nodig hebben, die hulp altijd krijgen. Dat geldt ook voor gedwongen hulp. Waar mogelijk zullen we alternatieven bieden voor de zwaardere, dure specialistische jeugdhulp.

Het huidige normbudget is niet toereikend

De regio werkt samen als het gaat om de specialistische jeugdzorg. We kopen dit gezamenlijk in. Het algemene beeld bij gemeenten in de regio is dat het aantal jeugdigen en hulptrajecten stijgt. Er is regionaal in 2020 meer doorverwezen dan in dezelfde periode vorig jaar en er is een verschuiving naar de duurdere hulpvormen, zoals verblijf in een gezinshuis of groep binnen een instelling. Het beeld in de regio is dat de vraag toeneemt, maar er is bij de gemeenten geen extra geld beschikbaar om de budgetten voor specialistische hulp op te rekken. Hier dringen we regelmatig op aan bij het Rijk, want zo kan het niet langer. Dit speelt niet alleen in onze regio, maar is echt een landelijk probleem.

bijlage(n): Geen

behandeld door:
M. Zijlstra-Meijering

telefoonnummer
0299-452537

Achtergrond normbudgetten

In Beemster willen we zoveel mogelijk normaliseren, de-medicaliseren en passende zorg bieden aan gezinnen in onze gemeente. Dit betekent concreet vroeg signaleren en kleine problemen klein houden. Dit moet erin resulteren dat het aantal kinderen dat ondersteuning ontvangt vanuit de specialistische jeugdhulp zo laag mogelijk is, zodat alleen de groep kinderen die deze specialistische jeugdhulp echt nodig heeft deze hulp ontvangt.

In dat licht is voor 2020 voor de regio per jeugdhulpaanbieder (gecontracteerd voor het leveren van specialistische jeugdhulp segment C) een normbudget vastgesteld. Deze normbudgetten hebben we regionaal ingesteld om te sturen op financiële houdbaarheid van het stelsel voor gemeenten. De normbudgetten 2020 zijn gebaseerd op het totaalbudget die de acht regiogemeenten vanuit hun eigen begroting beschikbaar hebben gesteld: €35.677.411. Dit is regionaal € 5 miljoen lager vastgesteld dan de werkelijke kosten waren in 2018. Halverwege 2020 zien we dat een groot aantal aanbieders tegen hun normbudget aanloopt. Daarmee dreigt zonder maatregelen een budgetoverschrijding voor onze regio. Het aandeel van onze gemeente in deze overschrijding wordt nader geanalyseerd. In deze analyse nemen we de ontwikkelingen zoals genoemd in de inleiding mee.

Wegens het aanlopen van instellingen tegen hun normbudgetten zijn in regionaal verband een aantal noodzakelijke, maar gevoelige maatregelen afgesproken. Door de portefeuillehouders Jeugd is afgesproken om de normbudgetten voorlopig niet op te hogen. Gemeenten moeten er rekening mee houden dat er bij een aantal aanbieders de zorg van kinderen doorloopt vanuit 2019 waardoor het normbudget overschreden zal worden. Het vaststellen van reële tarieven in 2020 heeft ook tot gevolg gehad dat gemiddeld gezien de tarieven met 3% zijn gestegen. Bij gelijkblijvend gebruik van de specialistische jeugdhulp betekent dit een navenante kostenstijging. Ondanks de maatregelen is het niet realistisch om te verwachten dat we binnen de normbudgetten blijven bij alle aanbieders.

Vanuit het regionaal en lokaal contractmanagement zijn we daarom veelvuldig met de aanbieders in gesprek, o.a. over hoe we bijvoorbeeld het preventieve veld meer kunnen verbinden met de specialistische jeugdhulp en hoe we de instroom van kinderen in verblijf omlaag kunnen brengen.

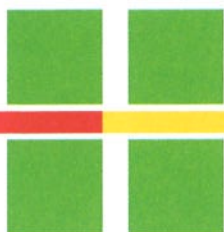
Huidige situatie

Er wordt nog scherper gekeken naar de mogelijkheid om ondersteuning voor gezinnen met onze partners in o.a. de jeugdteams te organiseren. Daarnaast wordt bekeken of kinderen de hulp die ze nodig hebben kunnen krijgen bij instellingen die nog niet het normbudget gehaald hebben. Mocht dit niet mogelijk zijn en is specialistische zorg bij een specifieke aanbieder noodzakelijk geven wij als gemeente een budgetgarantie af: dan kan normbudget worden overschreden. Hiermee zorgen we ervoor dat geen kind buiten de boot valt. Verder hebben we de afspraak gemaakt dat verwijzingen in dwang vanuit een Gecertificeerde instelling en crisis altijd worden opgepakt.

Concrete actiepunten

We hebben regionaal meerdere concrete actiepunten die ons helpen om op korte termijn te kunnen bepalen welke aanvullende maatregelen effectief zijn.

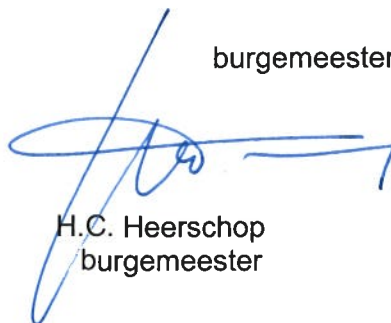
- We voeren een data-analyse rondom verblijf uit. Elke gemeente doet deze data-analyse zelf. Een groot deel van de kinderen die naar verblijf gaan, verloopt via een verwijzing van ons loket Jeugd. We zijn bezig met een inhoudelijke analyse bij onze grootste aanbieders.

- We zijn bezig met een verkenning van de reikwijdte van de Jeugdwet in relatie tot de andere wetten zoals Wet Langdurige Zorg, Passend Onderwijs, Wet Maatschappelijke ondersteuning en Zorgverzekeringswet en Wet kinderopvang
- Het versterken van preventie om een alternatief te bieden voor specialistische hulp.

Het kost echter tijd voordat we het financiële effect van de preventieve maatregelen terugzien in een daling van de kosten van de specialistische jeugdhulp. Het blijft belangrijk om de krachten te bundelen, lokaal en regionaal, en de kosten voor de jeugdhulp te doen laten verminderen. Hierbij blijft de passende zorg voor (kwetsbare) kinderen en gezinnen altijd voorop staan. Zoals al eerder in deze brief aangegeven, zullen we na het zomerreces met een nadere analyse komen.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Beemster

H.C. Heerschop
burgemeester

H.J. C. Welage
gemeentesecretaris